

Laholms kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Knäredsskolan
belägen i Laholms kommun

Tillsyn i Knäredsskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Knäredsskolan i Laholms kommun. Knäredsskolan besöktes av Skolinspektionen den 17 och 18 november 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Enligt Skolverkets statistik år 2015 för elever i årskurs 6 på Knäredsskolan har i stort sett samtliga elever erhållit minst betyget E i samtliga ämnen utom engelska. I engelska har 62,5 % av eleverna erhållit minst betyget E. Den genomsnittliga betygspoängen varierade mellan 9,2 (engelska) och 13,0 (hem- och konsumentkunskap). Av statistiken framgår vidare att samtliga elever i årskurs 6 har uppnått minst provbetyget E på de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska.

Enligt Skolverkets statistik år 2015 för elever i årskurs 3 når 82 procent respektive 88 procent av eleverna kravnivån i de nationella ämnesproven i engelska och matematik.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2016-03-30
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2016-03-30
3. Bedömning och betygssättning	Föreläggande	2016-03-30
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2016-03-30
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-03-30
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-03-30
Ytterligare brister	Föreläggande	2016-03-30

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen har under november 2015 genomfört tillsyn av Knäredsskolan med anledning av signaler och anmälningsärenden som inkommit under hösten 2015 gällande bland annat brister i skolans arbete med trygghet och studiero. Skolinspektionen har vid tillsynen särskilt utrett skolans arbete inom områdena undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling samt styrning och ledning av verksamheten. Tillsynen visar att skolan har allvarliga brister inom samtliga dessa områden. Vid tillsynen konstaterades även brister i skolans arbete med bedömning och betygssättning, skolans uppföljning av elevers frånvaro samt elevhälsans förutsättningar att bedriva ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. Flera av de konstaterade bristerna berör specifikt en av årkurserna på skolan. Skolinspektionen konstaterar att eleverna i denna årskurs under hösten 2015 inte har fått en strukturerad undervisning med ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd. Detta har lett till allvarliga brister för

elevernas utvecklingsmöjligheter. Skolan har inte heller kunnat tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Huvudmannen och skolans rektor har haft kännedom om de brister som ovan beskrivits men inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att komma tillrätta med bristerna som i flera fall även berör andra årskurser på skolan. Sammanfattningsvis kan Skolinspektionen konstatera att huvudmannen inte har gett rektorn det stöd och de förutsättningar rektorn behöver för att styra, leda och ta ansvar för Knäredsskolan och att rektorn utifrån sitt ansvar inte har gett lärarna det stöd och de förutsättningar de behöver för att bedriva undervisning utifrån utbildningens syfte och krav. Lärare har utifrån sitt ansvar bland annat därför inte kunnat ge elever den ledning, stimulans och det stöd eleverna behöver i skolan för att trivas, känna trygghet och nå så långt som möjligt i sin utveckling.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Laholms kommun att **senast den 30 mars 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Laholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 3. Kursplaner)

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och kursplanen.
- Rektorn ska se till att eleverna i undervisningen ges ett aktivt lärarstöd.
- Rektorn ska se till att undervisningen utgår från elevernas behov och förutsättningar.

Motivering till bedömning av brist

Undervisningen ska utgå från och omfatta målen i läroplanen och kursplanen.

Av 1 kap 11 § skollagen framgår att för varje skolform och för fritidshemmet ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag samt de mål och riktlinjer som gäller för utbildningen. I 10 kap 4 § skollagen anges vilka ämnen undervisningen i grundskolan ska omfatta. I timplan för grundskolan (Bilaga 1 till skollagen) anges den totala undervisningstid i timmar för ämnen och ämnesgrupper som elever i grundskolan ska garanteras undervisning i. I läroplanen finns för varje ämne en kursplan som anger ämnets syfte, centrala innehåll och de kunskapskrav som gäller för ämnet. Av kursplanen i musik framgår bland annat att eleverna ska få musicera använda instrument och skapa musik.

Elever i årskurs 4 uppger i intervju att de på sitt schema ska ha lektioner i ämnet musik varje vecka, men att de bara har haft det några enstaka gånger under höstterminen. Enligt eleverna har de vid de tillfällena endast arbetat med att skriva om några personer inom musiken, men de har inte fått sjunga, spela eller skapa musik. De uppger att de skulle få använda instrument, men de har aldrig fått det eftersom det är så oroligt och stökigt i klassrummet. Även elever i årskurs 5-6 uppger att musikundervisningen är enformig och främst består i att eleverna ska skriva om olika personer och att de inte får använda musikinstrument. De uppger också att läraren i musik ofta är sjuk och att de har missat många lektioner. Enligt eleverna i årskurs 5 och 6 har de inte fått något omdöme i musik vid det senaste utvecklingssamtalet.

Lärare uppger i intervju att musiklektioner har tagits bort för elever i årskurs 4 under höstterminen eftersom det har varit så oroligt i elevgruppen att det inte har gått att bedriva musikundervisning utifrån kursplanen.

Rektorn uppger i intervju att årskurserna 4 - 6 har en obehörig lärare i musik och att det har påverkat musikundervisningen bland annat så att alla delar inom kursplanen inte har kunnat genomföras bland annat eftersom det har varit så oroligt i elevgrupperna.

Utredningen visar att eleverna i årskurs 4 under höstterminen 2015, inte har haft musiklektioner varje vecka trots att sådan undervisning skulle ha bedrivits enligt elevernas scheman och timplanen. Vidare visar utredningen att den musikundervisning eleverna har fått inte motsvarar kursplanens krav i ämnet. Eleverna har till exempel inte fått musicera, använda instrument eller skapa musik med hjälp av musikens verktyg. Vidare visar utredningen att musikundervisningen för eleverna i årskurs 5-6 ofta blivit inställd under höstterminen 2015 och i de fall undervisning har bedrivits har den inte innehållit några instrumentala inslag. Verksamheten uppfyller därmed inte lagens krav inom detta område och huvudmannen och rektorn måste vidta de åtgärder som krävs för att främja elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven inom ämnet musik.

Undervisningen ska ge eleverna ett aktivt lärarstöd.

Av skollagen framgår att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av skolförordningen framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av läroplanen framgår att skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga, upplever kunskapen som meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt.

Enligt eleverna i årskurs 4 har lektionerna under höstterminen varit mycket stökiga och oroliga. Eleverna berättar att lärarna ägnar största delen av lektionerna åt att försöka få arbetsro vilket, enligt eleverna, medför att de endast i liten utsträckning kan tillgodogöra sig undervisningen eller få hjälp av sina lärare. Enligt eleverna är lektionerna sällan strukturerade och eleverna får inte tillräckliga beskrivningar för hur de ska arbeta eller tydliga förklaringar för

att förstå undervisningen i olika ämnen. Eleverna uppger också att de inte alltid förstår mål och syfte med undervisningen och att lärarna inte ger dem aktivt stöd för det under lektionerna. Även elever i årskurs 5 och 6 uppger att de på samma sätt i några ämnen saknar stöd från lärare.

Lärarna och representanter för elevhälsan uppger att eleverna i årskurs 4 i flertalet ämnen inte har fått strukturerad undervisning och att de därmed inte har lärt sig det de ska under höstterminen 2015. De uppger att det ofta är kaos i klassrummet under många lektioner och att strukturerad lärarledd undervisning inte genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. De uppger vidare att det i mycket lite utsträckning har gått att bedriva undervisning i klassen under höstterminen.

Enligt rektorn har eleverna i årskurs 4 under höstterminen inte fått en undervisning med ett professionellt lärarstöd.

Skolinspektionens lektionsobservationer vid tillsynstillfället visar också att vid flera lektioner får inte eleverna det lärarstöd de behöver för att de ska förstå och utvecklas av undervisningen.

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar således att alla elever på Knäredsskolan inte får det aktiva lärarstöd de har rätt till. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Då en strukturerad undervisning är grunden för att eleverna ska utveckla de kunskaper som utbildningen syftar till är det av yttersta vikt att huvudmannen och rektorn vidtar de åtgärder som krävs för att ge lärarna förutsättningar att kunna ge eleverna det aktiva lärarstöd som de behöver och som författningarna kräver.

I undervisningen ska hänsyn tas till varje enskild individs behov och förutsättningar.

Enligt skollagen ska det i undervisningen tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Av läroplanen framgår att läraren i sin undervisning ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Eleverna i årskurs 4-6, men i synnerhet i årskurs 4, uppger att undervisningen inte anpassas efter deras behov. Eleverna uppger till exempel att det inte är någon variation i undervisningen, att undervisningen är enformig, tjatig och tråkig och att de i vissa ämnen lär sig samma saker om och om igen. Några

elever uppger att de inte kommer vidare i sitt lärande för att undervisningen är på för låg nivå. Andra elever uppger att de inte förstår och inte får hjälp när de behöver det för att klara skolarbetet överhuvudtaget. Enligt eleverna arbetar de oftast en och en med samma uppgift och eleverna uppger att det är upp till dem själva att förstå det de ska arbeta med. Eleverna i årskurs 4 uppger att det beror på att lärarnas tid går åt till att försöka skapa arbetsro i klassrummet. De uppger att det har varit kaos i klassrummet under lektionerna och att lärarna endast i liten utsträckning har kunnat undervisa eller hjälpa elever som på olika sätt behöver komma vidare i sitt skolarbete. Eleverna i årskurs 4 uppger vidare att de vill ha hjälp och stöd i sitt skolarbete men sällan får det och att det är frustrerande när de inte förstår och inte kommer vidare.

Lärarna uppger i intervju att det i årskurs 4 inte går att anpassa undervisningen efter elevernas behov. Det beror, enligt lärarna, bland annat på att de lärare som undervisar i klassen saknar tillräcklig erfarenhet eller behörighet för att kunna undervisa och på att oron i klassrummet är så stor att det inte går att bedriva någon undervisning. Det beror också på, uppger lärare, att de lärare som nu arbetar i klassen inte vet vad eleverna har fått undervisning i tidigare eftersom det saknas dokumentation om vad eleverna har arbetat med och vad de har lärt sig. Även lärare som undervisar i årskurs 5 och 6 beskriver att det är svårt att anpassa undervisningen till elevernas behov och förutsättningar. Elever i årskurs 5 och 6 undervisas ofta tillsammans och det är, enligt läraren, främst eleverna i årskurs 6 som skulle behöva bättre lärarstöd genom anpassningar. Det är särskilt svårt att anpassa undervisningen till de elever som behöver stöd, men även andra elever får inte alltid den hjälp och de anpassningar de behöver, uppger läraren. Representanter från elevhälsan uppger i intervju att de har gjort observationer i årskurs 4-6. Deras bedömning av observationerna är att det ibland inte sker någon undervisning alls på lektioner, att undervisningen är på för hög eller för låg nivå och att eleverna arbetar mycket med eget arbete. Elevhälsan berättar också att de har haft många kontakter med elever och föräldrar från årskurs 4-6 under höstterminen som oroar sig för elevernas skolgång.

Rektorn uppger att det är problem med undervisningen i främst årskurs 4 bland annat eftersom skolan har obehöriga och oerfarna lärare, som behöver stöd för fler färdigheter och kompetens i undervisningssituationen. Rektorn har försökt ordna att lärarna auskulterar i andra klasser, men det har inte kunnat genomföras.

Skolinspektionens lektionsobservationer vid tillsynstillfället visar också att undervisningen vid flertalet observerade lektioner inte är varierad och strukturerad, inte ger eleverna det stöd och den stimulans de behöver samt att undervisningen inte tar hänsyn till och utgår från elevernas olika behov och förutsättningar.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att undervisningen vid Knäredsskolan i årskurs 4-6 inte anpassas efter elevernas individuella behov och förutsättningar och att eleverna inte får det stöd och den stimulans de behöver för att kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Huvudmannen och rektorn måste därför vidta åtgärder så att undervisningen tar hänsyn till de behov och de förutsättningarna eleverna har och ger eleverna det stöd och den stimulans de behöver för att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Laholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras. När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Laholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Lärarna ska ge eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckliga för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det samma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.
- Rektorn ska se till att om utredningen visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Rektorn ska se till att insatta åtgärder inom särskilt stöd följs upp och utvärderas.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att elev ska ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av skollagen framgår vidare att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultat på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Av skollagen framgår också att om utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Insatta åtgärder inom särskilt stöd ska enligt skollagen också följas upp och utvärderas.

Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger att många elever i årskurs 4-6 på Knäredsskolan inte får det stöd i form av extra anpassningar och det särskilda stöd de är i behov av och har rätt till. Lärarna i årskurs 4 uppger att det finns stora behov av stöd i form av extra anpassningar och särskilt stöd i klassen som inte tillgodoses och att de har anmält detta till rektorn utan att det har gett resultat.

Enligt elevhälsan har skolan inte kommit i gång med utredningar och åtgärdsprogram i årskurs 4 under höstterminen trots att det finns elever som är i behov av särskilt stöd. Det har enligt elevhälsan tidigare i årskurs 3 gjorts utredningar och det finns elever med åtgärdsprogram sedan tidigare, men dessa elever har vad elevhälsan känner till inte fått de åtgärder som åtgärdsprogrammen anger och åtgärderna har inte heller följts upp eller utvärderats. Elevhälsan uppger att lärarna har haft fullt sjå med att se till att eleverna är kvar i klassrummet och att försöka skapa studiero på lektionerna. Även elevhälsans arbete i klassen har främst varit akuta insatser menar de intervjuade representanterna och uppger att det beror på att skolans rutiner för extra anpassningar och särskilt stöd inte har implementerats eftersom skolan under hösten har haft många andra problem. Enligt elevhälsan har det förekommit möten kring elever i årskurs 4, men dessa möten har inte följts upp och utvärderats eftersom det saknats rutiner och styrning för ett sådant arbete. Elevhälsan menar att många elever vars behov av extra anpassningar och särskilt stöd var kända vid terminsstarten i augusti "har fallit mellan stolarna".

Elevhälsan uppger att detta främst gäller elever i årskurs fyra, men att det även i årkurs fem och sex finns elever som inte får de extra anpassningar som de behöver och att dessa elever inte kan följa undervisningen och därför är överksamma på lektionerna. Enligt elevhälsan har detta sedan tidigare uppmärksammats och elevhälsan uppger att det har funnits en plan för att ge stöd för en förbättring av undervisningen, men att nuvarande rektorn inte har följt upp detta. Elevhälsan uppger att det fortfarande finns många elever i årskurs 5 och 6 som är överksamma och inte ges möjlighet att följa undervisningen eftersom de bland annat inte får de extra anpassningar och stöd de behöver.

Även rektorn uppger att det finns elever som inte får det stöd i form av extra anpassningar och det särskilda stöd de behöver och att det inte skett uppföljningar eller utvärderingar av åtgärdsprogrammen i årskurs 4. Enligt rektorn beror detta främst på att det är oro i årskurs 4 och att lärarna har fokus på tryggheten och studieron. Rektorn uppger att skolan har försökt att förbättra situationen, men inte har lyckats bland annat på grund av bristande rutiner, brist på lärarkompetens och sjukskrivningar. Rektorn uppger också att aktuella undervisande lärare i årkurs 4 inte har någon information om elevernas särskilda stödbehov eller behov av extra anpassningar eftersom de inte hittar tidigare lärares dokumentation.

Skolinspektionens lektionsobservationer visar att många elever i årskurs 4, men även i årskurs 5 och 6, inte arbetar med skolarbete under lektionerna. Skolinspektionen observerar elever som är i behov av extra anpassningar för att kunna följa undervisningen och utvecklas i sitt lärande, men som inte får sådana anpassningar.

Skolinspektionens bedömning

Eftersom såväl lärare och elevhälsans representanter som rektorn uppger att elever vid Knäredsskolan inte får det stöd i form av extra anpassningar eller det särskilda stöd som de behöver uppfyller inte verksamheten författningarnas krav i dessa delar. Av utredningen framgår att ansvariga på skolan inte ger elever skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, när elever riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Vidare visar utredningen att skolan inte säkerställer att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds när det stöd elever har fått i form av extra anpassningar inte är tillräckliga för att elev ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i sitt skolarbete. Utredningen visar också att åtgärder inom ramen för särskilt stöd, som är angivna i åtgärdsprogram, inte genomförs och inte heller följs upp och utvärderas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Huvudmannen och rektorn måste därför vidta de åtgärder som krävs för att

inom de villkor som författningarna kräver ge eleverna de extra anpassningar och det särskilda stöd eleverna har behov av.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Laholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Laholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Läraren utnyttjar vid bedömning och betygssättning all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven, och gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper. (9 kap. 20 § skolförordningen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att lärarna vid bedömning och betygssättning utnyttjar all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven, och gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

Motivering till bedömning av brist

Enligt läroplanen ska lärarna vid bedömning och betygssättning utnyttja all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven, och göra en allsidig bedömning av dessa.

Lärare och representanter för elevhälsan uppger i intervjuer att det har varit lärarbyte i årskurs 4 och att de lärare som nu undervisar i klassen inte har fått någon information om vilket innehåll som tidigare under hösten har behandlats i olika ämnen och att det saknas en planering för undervisningen. Det framkommer också att det saknas underlag och information som visar vilka kunskapskrav eleverna i årskurs 4 hittills har uppnått. Enligt nuvarande lärare innebär det att de inte har underlag i flertalet ämnen att utgå ifrån i sin bedömning av elevernas kunskaper. De uppger också att de inte heller vet vilka elever som har behov av extra anpassningar i undervisningen eller om någon elev har aktiva åtgärdsprogram. De uppger att i nuläget får ingen elev i årskurs 4 anpassningar eller stödinsatser trots att behovet upplevs som stort för flera elever i klassen. Läraren, som undervisar i ämnet trä- och metallslöjd i årskurs 4-6, uppger att det även i trä- och metallslöjd saknas underlag som visar på tidigare innehåll i undervisning och underlag för bedömning av elevernas kunskaper. Läraren anser att det inte finns underlag för bedömning och för att sätta terminsbetyg i trä- och metallslöjd för årskurs 6.

Rektorn uppger att lärarna inte kan ägna sig tillräckligt åt undervisning i årskurs 4 förrän skolan har kommit till rätta med studieron och att lärarna först då kan bedöma elevernas kunskapsutveckling. Rektorn uppger dock att det har blivit "ett tapp" för eleverna i deras kunskapsinhämtning under höstterminen.

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framgår att lärare vid Knäredsskolan vid bedömning och betygssättning saknar den kunskap som krävs för att kunna göra en allsidig bedömning av elevernas kunskapsutveckling. Verksamheten vid Knäredsskolan uppfyller därmed inte författningarnas krav. Rektorn och huvudmannen ska därför säkerställa att lärarna vid bedömning och betygssättning har den information som krävs för att de ska kunna göra en allsidig bedömning av elevernas kunskapsutveckling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Laholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Laholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Utbildningen ska utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.
- Vid skolenheten ska det bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.
- Det ska varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att eleverna tillförsäkras trygghet och studiero. Av skollagen framgår vidare att det inom ramen för varje särskild verksamhet ska bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Det ska vidare varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Vid intervjuer uppger elever, lärare, elevhälsan och rektorn att alla elever på Knäredsskolan inte har en skolmiljö som tillförsäkrar dem trygghet och

studiero. Av de intervjuade eleverna är det främst elever i årskurs 4 som uttrycker att deras skolmiljö är otrygg och orolig, men även andra elever på skolan uppger att det är stökigt i deras klassrum och på rasterna ibland. Elever i årskurs 4 uppger att det har varit kaotiskt i klassen under stora delar av höstterminen och att de inte kan lära sig något på lektionerna. De uppger att de sedan veckan före tillsynsbesöket har en ny lärare och att arbetsron genom det har förbättrats något vid den lärarens lektioner, men att det fortfarande är bråk och oro på andra lektioner och på raster. Eleverna berättar till exempel att elever springer ut och in i klassrummet och att lärarna försöker stoppa dem utan resultat. Elever berättar att elever kastar papper, suddgummi och annat i klassrummet och att elever springer runt och stör, pratar högt och ibland skriker i klassrummet. Eleverna uppger vidare att elever använder fula ord och kränkande uttalanden om och till varandra även under lektionerna. Enligt eleverna är det också bråk mellan elever både på lektioner och på raster och det förekommer ofta mobbing och kränkningar i klassrummet. De uppger att elever slåss och knuffas och att det också sker allvarlig mobbing riktad mot enskilda elever. De uppger att det inte hjälper när lärarna säger till, att lärarna inte ser och hör allt eftersom det jämt är så stökigt och att det ofta inte hjälper med lärarnas tillsägelser. Lärarna har försökt med gemensamma ordningsregler, men det har inte heller hjälpt enligt eleverna. Några elever uppger att de har stannat hemma från skolan på grund av otrygghet och studieoro och att föräldrar har kontaktat rektor och lärare, men att det inte har gett något resultat.

Enligt de intervjuade lärarna har det efter höstlovet under vissa lektioner blivit lugnare i årskurs 4, men det kan fortfarande vara mycket stökigt och oroligt även vid de lektionerna. Lärare uppger att det på vissa lektioner helt saknas studiero och att det då inte går att bedriva någon undervisning alls. Det framkommer vidare av lärarintervjuerna att undervisande lärare i årskurs 4 inte har lärarexamen eller tillräcklig erfarenhet av undervisning och därmed har svårt att hantera undervisningssituationen. Lärare uppger att de har larmat om kaoset i klassen till rektorn vid flera tillfällen under hösten och menar att rektorn vet att det är stora problem både med trygghet och studiero och att lärarna inte hanterar situationen. Lärarna uppger dock att ingenting händer, att åtgärder rinner ut i sanden och att det är frustrerande eftersom det finns enorma behov av stöd inom elevgruppen. Till exempel uppger lärarna att skolan nu har en plan med åtgärder för studiero, men att den inte fungerar och att ingen följer den eftersom det saknas organisation och styrning och ledning som kan ge stöd för åtgärderna.

Lärarna uppger också att det inte pågår ett övergripande målinriktade arbete på skolan för att förebygga kränkande behandling, eftersom likabehandlingsplanen från förra hösten inte har reviderats. Rektor har

iscensatt att lärarna efter höstlovet ska prata och arbeta om studiero och trygghet på olika sätt varje dag. Några lärare samverkar kring detta på eget initiativ för att ge stöd till varandra, men alla lärare har vid tillsynstillfället ännu inte börjat med arbetet än, enligt lärarna.

Representanter för elevhälsan menar att problem med otrygghet och studiero främst gäller årskurs 4, men att det även i årskurs 5 och 6 finns problem med detta. Där är det framförallt relationerna bland flickorna som inte är bra, enligt elevhälsan och det förekommer mycket konflikter mellan dem, framförallt på rasterna. Ingen vuxen hjälper eller möter dem i samtal efter konflikter och flera elever är otrygga, uppger elevhälsan. Det har varit så alltför länge utan att åtgärder vidtagits menar elevhälsan och elevhälsan har därför på eget initiativ börjat ha enskilda samtal med flickorna. När det gäller studiemiljön i årskurs 4 anger elevhälsan att det redan i årskurs 3 fanns oro i elevgruppen och elevhälsan menar att lärarna i den nuvarande årskurs 4:an trots detta lämnades att ensamma att hantera problemen. Lärarna saknar både behörighet och erfarenhet, men får inte stöd och handledning för att klara av undervisningen i den aktuella klassen enligt elevhälsan. Elevhälsan fick tidigt under höstterminen signaler från elever, föräldrar och lärare om situationen i klassen och beskriver till exempel hur elever kom i flockar till dem för att berätta om hur kaotiskt det var i undervisningen. Elevhälsan uppger att de vi några tillfällen har handlett lärarna och också varit inne i klassrum och auskulterat och att de flera gånger har slagit larm till rektorn och förvaltningen kring situationen i årkurs 4 eftersom de upplever att situationen är ohållbar och att problemen är omfattande och i många delar ligger utanför elevhälsans kompetens och förutsättningar.

Elevhälsan uppger vidare att de inte har varit delaktiga i den handlingsplan kring studiero som tagits fram och att några av de åtgärder som anges i planen är "problematiska" och därför vill de inte ställa sig bakom planen. Det handlar till exempel om låsta lektionsdörrar och att det inte finns någon organisation som gör det möjligt för lärarna att använda sig av disciplinära åtgärder. Det finns, menar elevhälsan, till exempel ingen kontroll på elever som går ut och in i klassrummet och det har funnits tillfällen när lärarna inte har vetat om elever har varit i klassrummet eller ej. Enligt elevhälsan har några föräldrar hållit sina barn hemma på grund av kaoset i klassen.

Enligt elevhälsan fungerar inte skolans övergripande målinriktade arbete för att motverka kränkande behandling av elever. De uppger som exempel att det redan i årkurs 3 förekom mobbing och kränkningar i den aktuella klassen och att skolan borde ha planerat och påbörjat förebyggande insatser långt tidigare för att förhindra den utveckling som skett i elevgruppen under årskurs fyra. Elevhälsan uppger också att skolans plan för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever inte är utvärderad och reviderad. Vidare

framkommer vid intervju med elevhälsan att elevhälsan har gett signaler om att den gamla planen inte har varit ett tillräckligt redskap för att kunna bedriva ett målinriktat och aktivt arbete på skolan för att förhindra kränkningar. Enligt elevhälsan bygger planen inte på en aktuell kartläggning av behov som finns och den är inte utformad så att den innebär ett stöd för lärarna i arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Nu är läget på skolan, enligt representant från elevhälsan, dock så akut att det inte skulle hjälpa med en plan eftersom det helt saknas stöd till så väl vuxna som elever på skolan. Enligt elevhälsan saknas det styrning och ledning och ansvar för verksamheten, "det händer ingenting". Rektorn har skrivit ett brev med åtgärder, men det finns inte förmåga och förutsättningar att leva upp till det som anges i brevet. Ingen orkar till slut och där är vi nu, uppger representant för elevhälsan.

Rektorn uppger att han besöker årskurs 4:as klassrum regelbundet och att det då har varit ganska lugnt, men att han är medveten om att det är stor oro bland eleverna i klassen. Rektorns bild är att elever i klassen inte känner sig trygga och att deras föräldrar inte är trygga med sina barns skolgång. Rektorns och skolans målsättning är att eleverna ska vara trygga, men enligt rektorn har skolan inte lyckats i den utsträckning alla önskar, trots att de har försökt och testat olika metoder och åtgärder för att förbättra situationen. Rektorn uppger vidare att skolans plan mot kränkande behandling inte är reviderad och att planen till viss del under året inte har följts fullt ut. Enligt rektorn finns det inte utrymme för att planera framåt vad gäller planen just nu. Skolans kalendarium har dessutom, uppger rektorn, mycket felaktigheter och det finns inte utrymme att arbeta med det nu.

Vid Skolinspektionens lektionsobservationer framkommer att det vid lektioner främst i årskurs 4, men även i årskurs 5 är oroligt och stökigt att det under en stor del av lektionerna inte går att bedriva undervisning. Det förekommer också verbala kränkningar mellan elever under någon lektion.

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att elever på Knäredsskolan inte tillförsäkras trygghet och studiero i sin utbildning. Lektionerna i några årskurser är stökiga, oroliga och otrygga för eleverna och konkreta åtgärder har inte vidtagits för att komma till rätta med problemen och skolmiljön påverkar elevernas möjlighet att utvecklas och lära (se tidigare bedömning under undervisning och lärande). Utredningen visar vidare att skolenheten inte bedriver ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever, trots att det är känt på skolan att det finns elever som känner sig otrygga. Skolan har inte gjort någon kartläggning över vilka behov som finns av ett förebyggande arbete och inte heller satt in konkreta åtgärder för att förhindra att sådana kränkningar sker. Utredningen visar också att skolans plan för att förhindra och motverka kränkningar inte

årligen är reviderad. Därmed saknar skolan en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Skolan uppfyller således inte författningarnas krav. Huvudmannen och rektorn ska därför se till att elever på Knäredsskolan tillförsäkras trygghet och studiero, att det på skolan sker ett aktivt målinriktat arbete för att förebygga kränkande behandling av elever och att skolans plan för att förebygga och förhindra kränkande behandling revideras årligen och i övrigt följer författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Laholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Laholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Skolan ska säkerställa att eleverna deltar i utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Uteblir en elev utan giltigt skäl ser rektorn till att elevens vårdnadshavare informeras samma dag. (7 kap. 17 § skollagen)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Skolan ska säkerställa att eleverna deltar i utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Uteblir en elev utan giltigt skäl ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare informeras samma dag.
- Elevhälsan ska användas främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot målen.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att en elev i bland annat grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i bland annat grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande.

Skolan ska säkerställa att eleverna deltar i utbildningen.

Representanter för elevhälsan uppger i intervju att det finns en oro över hur kontrollen av frånvaron fungerar i årskurs 4-6. De uppger att rapporteringen fungerar på morgonen, men ger exempel på att elever har varit borta viss del av en skoldag utan att lärare har dokumenterat detta. Elevhälsan uppger att de har tagit upp denna oro vid möten med rektorn, i ett fall redan i augusti, men att de inte har fått respons från rektorn. Elevhälsan menar att de behöver dokumentation som visar på omfattningen av elevernas frånvaro för att kunna göra orosanmälan. Elevhälsan uppger också att flera föräldrar med barn i årskurs 4 har valt att hålla hemma barnen från skolan eftersom föräldrarna menar att skolsituationen för deras barn är ohållbar. Elevhälsan arbetar inte med dessa elevers frånvaro och de uppger att de inte vet om någon annan arbetar med den frånvaron.

Elever i årskurs 4 uppger i intervju att några föräldrar inte har meddelat skolan att deras barn är frånvarande och att skolan inte har ringt till föräldrarna och undrat var eleverna är. Eleverna ger också exempel på elever som under skoldagen oanmält har lämnat skolan utan att någon från skolan har ringt föräldrar eller eftersökt eleverna. Enligt eleverna frågar lärarna ibland om eleverna vet var frånvarande elever är någonstans, trots att de ibland har varit borta i flera dagar. Enligt rektorn finns det rutiner för att hantera elevers frånvaro, men rektorn uppger att det har blivit problem med frånvarorapporteringen eftersom det digitala verktyget som används för att registrera frånvaro inte fungerar på landsbygden. Att elever lämnar skolan utan att föräldrar kontaktas är oacceptabelt enligt rektorn och uppger att detta har gjort att rutinerna för frånvaro har aktualiserats.

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att elever på Knäredsskolan utan giltiga skäl är frånvarande från hela eller delar av skoldagen utan att detta dokumenteras eller att vårdnadshavare kontaktas. Utredningen visar också att denna frånvaroproblematik är känd på skolan, men trots detta har inga åtgärder vidtagits för att säkerställa att samtliga elever, som inte har giltiga skäl att utebli, deltar i utbildningen. Av utredningen framgår vidare att Knäredsskolan inte säkerställer att alla elever deltar i utbildningen och att elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag som elev utan giltigt skäl uteblir från utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Huvudmannen och rektorn ska därför säkerställa att alla elever, som inte har giltiga skäl att utebli, deltar i utbildningen och att om elev utan giltigt skäl uteblir ska skolan samma dag informera vårdnadshavaren om detta.

Elevhälsan ska användas främst förebyggande och hälsofrämjande.

Av skollagen framgår att det på varje skolenhet ska finnas en elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Av intervju med elevhälsans representanter framkommer att elevhälsans arbete i huvudsak omfattas av enskilda elevärenden. De uppger att de inte arbetar förebyggande och hälsofrämjande alls på skolan i syfte att stödja elevernas utveckling. Elevhälsan uttrycker att de önskar att främst arbeta förbyggande och hälsofrämjande, men att de akuta elevärendena upptar all deras tid. Rektorn uppger att elevhälsan gör sitt yttersta för att arbeta förebyggande, men att deras tid inte räcker till för att arbeta så. Enligt rektorn är en annan orsak att elevhälsans personal ändras hela tiden och att det genom det inte blir långsiktighet och kontinuitet i elevhälsans arbete. Rektorn uppger vidare att detta har varit ett problem under lång tid.

Skolinspektionens bedömning

Skollagen föreskriver att elever ska ha tillgång till en samlad elevhälsa och att denna ska arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande. Skolinspektionens utredning visar att elevhälsan på Knäredsskolan i huvudsak arbetar reaktivt och på individnivå och inte med åtgärder och insatser av förebyggande och hälsofrämjande karaktär. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Huvudmannen och rektorn ska därför se till att elevhälsans förutsättningar är sådana att elevhälsan kan arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande så att elevernas utveckling mot utbildningens mål kan stödjas.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Laholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Laholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektor ska styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. (2 kap. 9 § skollagen, 4 kap.4-5 §§ skollagen; Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektor ska styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö.
- Rektorn ska genom ett systematiskt och dokumenterat kvalitetsarbete planera för utvecklingsåtgärder och genomföra dessa.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Som en del i detta har rektor, enligt läroplanen, som pedagogisk ledare och chef för lärarna det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen

Av skollagen framgår vidare att rektorn ansvarar för att utbildningen systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp och utvecklas med inriktning mot att de nationella målen för utbildningen uppfylls. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen (nationella mål) uppfylls. Av skollagen framgår vidare att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Rektor ska styra och leda verksamheten på skolan

Lärare och representanter för elevhälsan uppger i intervju att ledningen och styrningen av Knäredsskolan är otydlig och i flera delar saknas helt. Lärarna uppger att rektorn visserligen besvarar mejl, men i praktiken är rektorn svår att nå och sällan tillgänglig. Lärarna uppger vidare att det är svårt att få till stånd möten med rektorn och enligt elevhälsan uppger även föräldrar att de inte får gehör vid kontakt med rektorn. Lärarna och representanter för elevhälsan uppger också att det har saknats ledning, stöd och pedagogiskt handledning till lärare som saknar behörighet eller erfarenhet av undervisning trots att dessa lärare har ansvar för en elevgrupp med mycket stora och kända behov. De uppger vidare att det i en av årskurserna finns ett stort behov av extra anpassningar och särskilt stöd i undervisningen för att möta de olika elevernas behov och att rektorn inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att förbättra situationen. Enligt lärare och elevhälsan har behoven påtalats för rektorn vid flera tillfällen, men rektorn har i liten utsträckning gjort förändringar som inneburit en förbättrad situation för lärare och elever i klassen. De uppger vidare att rektorn inte fullt ut tar ansvar för arbetsuppgifter och områden som åligger rektorn, till exempel kring särskilt stöd, vilket gör att skolans specialpedagog och i viss mån lärarna på skolan måste ta sig an detta för att försöka få verksamheten att fungera. Eftersom det har saknats en tydlig organisation med strukturer, roller och ansvarsfördelning har de insatser som gjorts varit av akut karaktär uppger de vidare. Lärare och elevhälsan uppger också att det behövs olika lärartjänster på skolan, men att rektorn och huvudmannen gör för lite för att rekrytera och att lärarna själva har fått ordna med till exempel elevassistenter. Lärarna uppger att skolan saknar en organisation och planering som kan ge stöd för både den vardagliga verksamheten och skolans förbättringsarbete. Rektorn har till exempel inte ett fungerande kalendarium för skolan för att säkra och följa upp olika processer

på skolan, uppger lärarna. Lärarna uppger vidare att de inte har haft medarbetarsamtal med rektorn det senaste året och att någon lärare inte haft medarbetarsamtal med rektor året innan heller. Lärarna uppger också att rektorn i liten utsträckning skapar forum för pedagogiska diskussioner och samverkan. De uppger att de tillsammans vid enstaka tillfällen har diskuterat ett gemensamt tema, men att rektorn i övrigt inte ger stöd för pedagogisk samverkan mellan lärare. Det har varit särskilt svårt att få till pedagogiska diskussioner och samverkan under hösten med tanke på att skolan har vikarier och obehöriga lärare, menar lärarna. Lärarna anger att de har möte en gång i veckan med rektorn, men att de då bara tar upp frågor som till exempel berör skolans budget, arbetsmiljö eller praktiska saker som de måste lösa. Enligt lärarna finns det en fast punkt vid arbetslagsmötena som kallas pedagogiska tips, men diskussionerna där har mest handlat om att stoppa akuta situationer på skolan. Lärarna uttrycker att det saknas kontinuitet i undervisningen också med anledning av att flera tjänster inte är tillsatta och att undervisningen därför måste lösas med hjälp av vikarier.

Rektorn uppger att pedagogiskt ledarskap har med tid att göra och att andra arbetsuppgifter tar över. Tiden som behövs till diskussioner kring undervisning går främst åt till akuta uttryckningar menar rektorn. Rektorn uppger också att mycket av rektorstid går åt till förflyttning mellan de tre skolenheter som rektorn har ansvar för och att det är svårt att hinna med att vara pedagogisk ledare på tre olika enheter. Det är till exempel svårt att vara med på alla arbetslagsmöten menar rektorn och uppger att personalen på de andra två skolenheterna tycker att rektorn behöver vara där mer.

Rektorn ska planera och genomföra utvecklingsåtgärder inom ett dokumenterat kvalitetsarbete

Enligt de intervjuade lärarna finns det ett systematiskt kvalitetsarbete på skolan och lärarna utvärderar arbetet under året tillsammans och använder kommungemensamma mallar för sina kvalitetsredogörelser. De uppger att det finns gemensamma mål för skolan som har identifierats efter analys av skolans resultat till exempel inom matematik, informations- och kommunikationsteknik (IKT) och integration. Lärarna uppger dock att det inte finns någon planering i till exempel ett kalendarium eller dokumentation som anger en tidsplanering över vilka åtgärder som ska genomföras, vem som är ansvarig för genomförandet och hur uppföljning och utvärdering ska ske. Detta gör, enligt lärarna, att det i liten utsträckning genomförs insatser för skolans utveckling.

Rektorn uppger att skolan har ett kvalitetsarbete där ramstrukturen styrs av huvudmannen. I kvalitetsarbetet använder skolan huvudmannens enkäter, men de saknar tillförlitlighet och värde eftersom det är låg svarsfrekvens på dessa enkäter vad gäller Knäredsskolan, enligt rektorn. Skolan har egna enkäter som inte har använts de senaste åren och rektorn funderar på att använda dem

igen. Enligt rektorn har skolan egna mål till exempel IKT och integrering som är framtagna utifrån en analys av skolans resultat och i rektorns dator finns också en planering över hur arbetet med målen ska fortgå. Enligt rektorn känner lärarna inte till detta eftersom rektorn vill kunna välja ut vad som ska tas upp vid arbetslagsmöten och på så sätt få en röd tråd i verksamheten. Rektorn uppger att det finns tre versioner av skolans senaste kvalitetsarbete och att rektorn den femte november upptäckte att fel version av kvalitetsdokumentet var inskickat till förvaltningen. Rektorn uppger vidare att den rätta versionen försvunnit i "cyber space". Rektorn lovar vid tillsynsbesöket att skicka kvalitetsredovisningen till Skolinspektionen så snart den kommer tillrätta. Skolinspektionen har dock vid detta besluts expediering inte erhållit ett sådant dokument.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att rektor inte styr och utvecklar verksamheten vid Knäredsskolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Rektor leder och samordnar inte den pedagogiska verksamheten vilket gör att lärarna inte får kontinuerlig pedagogisk ledning för sitt uppdrag. Utredningen visar vidare att rektorn inte tar ansvar för att planerade utvecklingsåtgärder inom kvalitetsarbetet genomförs och dokumenteras, vilket innebär att skolan inte genomför utvecklingsinsatser för att förbättra utbildningens kvalitet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Huvudmannen och rektorn ska därför se till att rektor styr och leder den pedagogiska verksamheten vid Knäredsskolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö genomförs och dokumenteras så att kvalitén i skolans verksamhet kan utvecklas och förbättras.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Laholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Ytterligare brister

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Laholms kommun att **senast den 30 mars 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av brister

Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Författningar

4 kap. 3 och 7 §§ skollagen

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen:

- Huvudmannen ska vidta nödvändiga åtgärder för att avhjälpa brister i verksamheten när den får kännedom om sådana.
- Huvudmannen ska följa upp vidtagna åtgärder. I uppföljningen ska huvudmannen avgöra om bristen är avhjälpd. I de fall bristen inte är avhjälpd måste huvudmannen vidta andra nödvändiga åtgärder.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten. Skyldigheten att vidta åtgärder i den beskrivna situationen är en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet (prop. 2009/10:165 s. 673). Att åtgärderna vidtas inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet innebär att huvudmannen är skyldig att följa upp åtgärden på det sätt som anges i skollagen.

Lärare, rektor, representanter för elevhälsan samt företrädare för huvudmannen anger i intervjuer att problemet med undervisning, trygghet och studiero i årskurs 4 på Knäredsskolan har varit uppmärksammat sedan höstterminens början 2015. Lärarna uppger att de har signalerat många gånger till Barn- och utbildningsförvaltningen om allvaret i problemen, men de upplever att de inte når fram till förvaltningen med allvaret i situationen på skolan och att de inte har fått något stöd från förvaltningen. Enligt lärarna har representant från förvaltningen i kommunen besökt skolan två gånger, en gång

under skoltid och en gång under höstlovet 2015 och vid ett av besöken följde representanten en lektion och ställde några frågor till läraren. I övrigt upplever lärarna att förvaltningen lägger ansvaret för att åtgärda problemen på rektorn. Lärarna uppger att de också har gett rektorn många larmsignaler och att rektorn är medveten om att det är stora problem med arbetsro och undervisning i klassen, men enligt lärarna sker inga förändringar och inplanerade insatser eller möten blir sällan verkställda eller följs upp. Lärarna som har ansvar för undervisningen i den aktuella klassen är obehöriga vikarier eller har lite erfarenhet av undervisning. De uppger att det har varit kaos i klassrummet under stora delar av höstterminen, att det finns stora behov av anpassningar och stöd till elever i undervisningen, att de inte kan ge eleverna det stödet och att de inte hanterar undervisningssituationen. Lärarna uppger vidare att de har informerat rektorn om detta många gånger, men att de har fått lösa undervisningssituationen själva och inte erhållit mentorsstöd eller annat stöd från rektorn mer än att de erhållit handledning vid två tillfällen av en person från elevhälsan. Efter vecka 44 har rektorn enligt lärarna iscensatt åtgärder som berör till exempel ordningsregler och att alla lärare på skolan ska arbeta med värdegrundsarbete. Rektorn har inte gett stöd för samverkan mellan personal på skolan för gemensam förståelse eller för en organisation för hur arbetet ska genomföras och följas upp och samtliga lärare är ännu inte igång med arbetet enligt lärarna.

Representanter för elevhälsan uppger att de fick i uppdrag av rektorn att handleda lärarna i årskurs 4. Detta genomfördes enligt elevhälsan vid två tillfällen under hösten. Efter andra tillfället, den 12 oktober 2015, signalerade handledarna till sin chef att det inte var en tillräcklig åtgärd och att det behövdes andra insatser eftersom problemen i klassen var mångfacetterade och inte låg inom handledarnas kompetensområde. Elevhälsans bild är att det i övrigt inte har getts något mentorskap eller extra stöd till de undervisande lärarna i klassen, trots att lärarna själva har eftersökt det och att elevhälsan också har påtalat för rektorn att lärarna behöver stöd. Enligt elevhälsan har en representant från förvaltningen varit i klassen en gång, men elevhälsan har inte fått någon återkoppling av förvaltningens erfarenheter eller eventuella insatser efter besöket. Förvaltningen har enligt elevhälsan under vecka 44 uppgett att någon person ska komma från en specialenhet och ge stöd till lärarna och också att det ska komma ut någon lärare och titta på undervisningen, men att detta ännu inte har skett. Elevhälsan uppger också att flera föräldrar i klassen har signalerat både till elevhälsan och till rektorn om stök och otrygghet i klassen och några föräldrar har valt att hålla barnen hemma från skolan eftersom ingenting händer och eleverna inte får någon undervisning.

Rektorn uppger att han har bett förvaltningen om hjälp med att få behöriga lärare till skolan och att han har signalerat till förvaltningen om detta redan

tidigt i början av höstterminen. Rektorn uppger att han också har påtalat för förvaltningen att det inte fanns tillräckligt med tid för planering och förberedelser inför terminsstarten i höstas och att det inte har gått att påverka situationen i årskurs 4 trots att rektorn såg problematiken. Rektorn uppger att detta har fått konsekvenser för undervisningen. Rektorn menar också att han har ansvar för ytterligare skolenheter och att tiden för att vara pedagogisk ledare på Knäredsskolan inte räcker till.

Vid Skolinspektionens tillsynsbesök den 17 och 18 november 2015 har inga ytterligare insatser skett för att förbättra skolsituationen för eleverna i årskurs 4. Skolinspektionen bedömde av intervjuer och lektionsbesök vid tillsynen att det fanns så allvarliga problem vad gäller bland annat undervisning, särskilt stöd och trygghet och studiero i klassen att förvaltningschefen för Barn och utbildningsförvaltningen i Laholms kommun kallades till ett möte den 23 november med ansvariga för tillsynen. Representanter för huvudmannen, förvaltningschef och biträdande förvaltningschef, uppger vid mötet att Barn- och ungdomsförvaltningen i början av höstterminen fick information om problemen i klassen genom föräldrar till elever i årskurs 4. Föräldrar uppgav att det förekom kränkande behandling, att det saknades studiero och att de var oroliga för elevernas trygghet och kunskapsutveckling. Föräldrarna uppgav att de lyfte problemet till förvaltningen eftersom de inte fick något gensvar från rektorn. Förvaltningschefen uppger att de bedömde att problemet i klassen var rektors ansvar att lösa. Samtidigt uppger förvaltningschefen vid mötet att det även tidigare har funnits svagheter i styrning och ledning på skolan. Förvaltningschefen uppger vidare vid mötet att huvudmannen för första gången agerade aktivt i oktober med ett besök i årskurs 4 av biträdande förvaltningschefen och att besöket visade att undervisningssituationen inte fungerade och att förvaltningen måste ta över ansvaret. Förvaltningschefen uppger vid mötet några planerade insatser för att förbättra undervisningssituationen i klassen. Skolinspektionen önskar dock vid mötet mer konkreta åtgärder och förvaltningen ombeds därför återkomma med en beskrivning av reella åtgärder inom en dryg vecka. Vid kontakt med förvaltningschefen den 4 december 2015 redogör förvaltningschefen för ett antal konkreta och långsiktiga åtgärder med syftet att främst och snarast förbättra undervisningssituationen för eleverna i årskurs 4.

Skolinspektionens bedömning

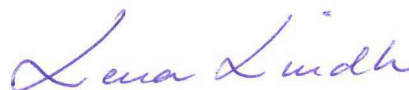
Av utredningen framgår att huvudmannen känner till att det finns allvarliga brister i kvalitén i undervisningen och i trygghet och studiero på Knäredsskolan. Utredningen visar att huvudmannen trots kännedom om allvaret inte skyndsamt vidtagit nödvändiga åtgärder för att avhjälpa bristerna i verksamheten. Att huvudmannen vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med bristerna föranleder inte skäl för en annan bedömning, eftersom de åtgärder som planerats befinner sig i ett inledningsskede och några effekter av insatta åtgärder, för att garantera elevernas rätt till utbildning i en lugn och trygg miljö, ännu inte kan säkerställas. Huvudmannen måste därför vidta nödvändiga åtgärder för att avhjälpa brister i sina verksamheter när de får kännedom om sådana. De måste också följa upp insatser för att se om bristerna är avhjälpna och vidta andra nödvändiga åtgärder om bristerna inte är avhjälpna.

Motivering till val av verktyg

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Laholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

Maria Kärrman
Enhetschef

Lena Lindh
Föredragande/Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Knäredsskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Knäredsskolan

Knäredsskolan ligger i Laholms kommun. Skolenheten omfattar årskurserna F-6 och har vid tillsynen, enligt skolans uppgift, totalt 99 elever. Årskurs 1 och 2 och årkurs 5 och 6 är organiserade i åldersblandade klasser, medan årskurs 3 och 4 är organiserade i åldershomogena klasser. Inom skolenheten ryms även fritidshemsverksamhet. Skolenhetens rektor har vid tillsynen ansvar även för fritidsverksamheten samt för två närliggande skolenheter i kommunen, Ahla skola och Genevads skola. Knäredsskolan har från och med januari 2016 en ny och tillförordnad rektor.